

Regiovisie Groningen-Assen 2030

De redactie van *Noorderbreedte* besteedt dit jaar veel aandacht aan *Regiovisie Groningen-Assen 2030*, de mogelijke ruimtelijke inrichting van het gebied Groningen-Assen. In deze aflevering een tweede reactie door Tom van der Meulen van de Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen van de RUG.

Tom van der Meulen

Onhandige keus

Gebruik van scenario's voor besluitvorming (en een ander gebruik kan men zich nauwelijks voorstellen, plaatjes kijken is leuk maar bestuurders hebben wel wat anders te doen, zou men zeggen) betekent in de eerste plaats dat men zich afvraagt met wat voor scenario's men te doen heeft: empirische mogelijkheden of mogelijke wenselijkheden. Op bladzijde 19 van RGA2030 lezen we dat de scenariobenadering het mogelijk maakt uit extremen de meest gewenste zoekrichtingen te destilleren. Blijkbaar worden de scenario's dus gezien als wenselijke mogelijkheden, waaruit men maar te kiezen heeft: verenig het beste uit de verschillende scenario's. Waar dan echter de schoen wringt is dat elk van de in het geding gebrachte scenario's onder een totaal verschillend beleidsmatig gesternte zijn geconcipieerd:

- ongewijzigd beleid
- marktwerking
- overheidssturing.

Deze drie scenario's kan men niet naar willekeur mengen: een bepaald beleid kan slechts één van de drie zijn, niet een willekeurige combinatie ervan. Logischerwijs geldt dat uiteraard ook voor de ruimtelijke inrichting die met elk van de scenario's verbonden is, al kan men zich in gemoede afvragen of die ruimtelijke neerslag wel inderdaad zo strikt aan elk van de beleidsscenario's gerelateerd is. Maar ongeacht het antwoord op deze vraag, is de keuze van deze drie scenario's bepaald onhandig, om het nu maar eens vriendelijk te zeggen.

Doemscenario ontbreekt

Bij het veronderstellen dat de getoonde scenario's wensbeelden zijn, ontbreekt dus de nodige consis-

tentie, en bij het aannemen dat de scenario's empirische mogelijkheden zijn, ontbreekt inzicht in de wijze waarop dan gemeenten of provincie 'ermee om zouden moeten gaan'. Bovendien behoort het dan tot de goede spelregels van een scenario-benadering dat ook een zogenoemd doemscenario wordt gepresenteerd. De weg die dan gevolgd zou moeten worden, is dat elk van de scenario's met een arsenaal aan beleidsinstrumenten wordt geconfronteerd, waaruit dan de zogenoemde 'least regret strategy' resulteert.

Persoonlijk hulpmiddel

Is, samengevat, bij het hanteren van scenario's als wensbeelden een strategisch beleid gekenmerkt door het onmogelijk of moeilijk maken van ongewenste ontwikkelingen, bij het hanteren van scenario's als empirische mogelijkheden gaat het erom die strategie te kiezen die bij onzekerheid van de toekomst het best aan de 'missie' van de overheid tegemoet komt. Beide benaderingen hebben niets te maken met 'het destilleren van meest gewenste zoekrichtingen'. Blijkbaar worden door BVR, adviseurs stedelijke ontwikkeling en management, scenario's niet gebruikt als management-instrument maar als (persoonlijk) hulpmiddel voor het hanteren (of het zoeken) van ruimtelijke concepten; dat die ruimtelijke concepten daarmee de kwalificatie 'verantwoord' verdienen, is onjuist. Het zou namelijk voorbijgaan aan de gedachte, dat 'verantwoorden' heeft te maken met het doen van een beroep op gemeenschappelijke waarden, bijvoorbeeld in het bedrijven van planologie. ☹

De *Regiovisie Groningen-Assen 2030*, in het vervolg te noemen RGA2030, is zonder plaats en zonder jaartal uitgegeven maar een product van BVR, adviseurs stedelijke ontwikkeling en management bv. Het is een voorbeeld van een publicatie waarvan de betekenis vooral ligt in het uiterlijk vertoon waarmee het een en ander over de mogelijke ruimtelijke inrichting van het gebied Groningen-Assen te berde wordt gebracht. Om het geheel enigszins wetenschappelijk te verantwoorden, zo is de indruk, wordt het begrip 'scenariobenadering' gehanteerd. Dat is een begrip dat de gemiddelde bestuurder al snel boven de pet gaat, en hij of zij zal dan wel denken: 'Mevrouw Bakker zal het wel weten'. Waarschijnlijk was dit, samen met het prijskaartje van 1,2 miljoen, de reden dat het stuk zo'n gunstig onthaal heeft gevonden bij de gemeenten in het gebied.